

Vaše magnificence, vážení páni rektori, spectabiles, vážený pane hejtmane, vážená paní náměstkyně, dámy a pánové,

dovolte mi, abych se na vás obrátil jako odstupující děkan Farmaceutické fakulty Univerzity Karlovy. Je to téměř neuvěřitelné, že je to již dlouhých osm let, co jsem byl zvolen a této funkce se ujal. Po tak dlouhé době je zcela přirozené zamyslet se nad tím, co se za těch osm let změnilo, co se podařilo a naopak, co se z mých plánů uskutečnit nepovedlo. Samozřejmě, že se teď, na tomto místě, nechci zabývat výčtem úspěchů či neúspěchů. To zcela jistě udělají jiní, objektivněji a lépe. Rád bych se ale zamyslel nad tím, jaká je vlastně role děkana fakulty; nad tím, co může, nemůže, smí, a nebo nesmí, a nebo dokonce, co musí. Skutečně, tato funkce s sebou nese obrovskou zodpovědnost a obrovské množství povinností, ale také možností, které nevykonat a nevyužít by bylo velkým hříchem vůči kolegům, studentům a vůči farmacii obecně a v podstatě lze říci, že také osobním selháním.

Do funkce jsem nastoupil v období, kdy farmacie a lékárníci byli ústy ministra zdravotnictví dehonestováni před celou naší veřejností. Takže toto období začalo skutečně tím, co jsem já i celá naše fakulta, musel udělat. Veřejně se ohradit a pokusit se tyto útoky ne-li odrazit, pak alespoň oslabit. Bylo obrovským pozitivem, že naši studenti pochopili velmi správně co udělat a vědomi si zcela zásadní podpory vedení fakulty, zapojili se do širokého hnutí na podporu farmacie jako oboru, který studují, a který jednou vyplní celý jejich život. Byl to začátek sice těžký, ale jeho pozitivem bylo to, že já jsem poznal, jaké máme studenty, a studenti poznali, že mají vedení, které je ochotné za farmacii (a v případě potřeby i za ně) skutečně bojovat.

Tato první zkušenost mně nejen ukázala, že o obor je nutné se zasadit, ale že to je i reálné. Prvořadou úlohou tedy bylo všude, kde to bylo aspoň trochu

možné, propagovat farmacii jako svébytný vědecký zdravotnický obor. A lékárníky představovat jako odborníky, kteří rozumí lékům a představují důležitého partnera lékařů v celém našem zdravotnickém systému. A to je zcela jistě další úloha děkana fakulty. Trpělivě vystupovat před veřejností – laickou a kupodivu i odbornou – a neustále vysvětlovat principy, výhody a možnosti svého oboru. A to bez ohledu na čas, na volné dny a především, bez ohledu na své pohodlí.

Tato činnost mě také velmi sblížila s farmaceutickým terénem, který pochopil, že fakulta, jako akademická instituce stojící za svými absolventy, má možnost vystoupit a obhajovat poškozovaný obor. Vznikly velmi dobré kontakty s Českou lékárnickou komorou, s Grémiem majitelů lékáren a troufám si říct, že ve vystupování na veřejnosti jsme našli společnou řeč. Společně se nám dařilo poukazovat na chyby a nedostatky. Mám na mysli především existující odklon od profesionálního chování zdravotníka, neetickou honbu za ziskem a bezohlednou komercializaci naší profese. I to je role děkana jako akademického pracovníka - tyto praktiky a manýry včas rozpoznat, upozornit na ně studenty a akademickou půdu před nimi chránit.

Úkolem děkana je rovněž vyhledávat další možnosti spolupráce. Není možné se orientovat pouze na lékárny a farmaceutický terén, je nutné obrátit pozornost také na další odvětví, především na průmysl. V naší republice působí dvě velké a významné firmy – Zentiva a Teva. Jsem rád, že se podařilo dostat je společně k jednomu jednacímu stolu a zahájit etapu společné výuky předmětů zabývajících se průmyslovou farmacií. Samozřejmě, že v případě, má-li fakulta akreditováno více oborů, je bezpodmínečně nutné starat se o harmonický rozvoj všech. V našem případě tedy nejen farmaceutů, ale i studentů programu Zdravotnická bioanalytika.

Ovšem, aby mohl děkan fakulty na veřejnosti vystupovat sebevědomě, musí především dbát o (a to podtrhuji) všestranný rozvoj celé fakulty, všech fakultních pracovišť. Aby toto mohl dělat, musí mít o fakultě bezvadný přehled, znát potřeby jednotlivých pracovišť a jejich silné a slabé stránky. A nyní vyslovím jediný soud a jediné hodnocení své práce a svého snažení. Z naší fakulty se totiž podařilo během mého osmiletého funkčního období vybudovat vynikající vědecké pracoviště. Samozřejmě, že za to patří dík mým kolegům ve vedení fakulty, a především doc. Šimůnkovi, se kterými se tento cíl podařilo naplnit a hlavně řadovým pracovníkům fakulty, kteří se, jako „dělníci vědy“, za tento úspěch zasloužili především. A uvědomíme-li si, že Univerzita Karlova se svými 17 fakultami je naše nejvýkonnější vědecká instituce, a že se naše fakulta, v přepočtu na jednoho vysokoškolského pracovníka, stala 3. vědecky nejvýkonnější fakultou této univerzity, pak jistě chápete, že tuto skutečnost musím v bilanci své činnosti zmínit.

Tyto výsledky s sebou ovšem přinesly také finanční profit, neboť grantové agentury, resp. jimi zvolení oponenti, usoudili, že se vyplatí do takové instituce vložit své prostředky. Naše snahy pak vyvrcholily v lednu tohoto roku otevřením nové Laboratoře hmotnostní spektroskopie, která je vybavena zcela špičkovým hmotnostním spektrometrem s vysokým rozlišením, který naši fakultu posunuje do skutečné extraligy vědeckých pracovišť České republiky.

Děkan fakulty tedy nesmí být svázán úzkými partikulárními zájmy jednoho (a to svého) pracoviště, ale musí dát šanci a musí pomoci v rozvoji pracovištím jiným. A to proto, že k tomu má obvykle možnosti. Ovšem, a to opět zdůrazňuji, musí podpořit pracoviště, o kterých ví, že tuto podporu využijí zase k rozvoji celé fakulty.

Když jsem zmínil úspěch, musím zmínit i to, co se nepodařilo úplně dokončit. A to jsou jisté dluhy ve výuce některých disciplín, bohužel ryze farmaceutických, ve kterých je nutné výuku zdokonalit, zlepšit a prohloubit. Zkrátka, ve farmaceutické vědě zaujímáme zcela jistě významné evropské místo, výuku některých disciplín musíme napravit. I v této oblasti však již nyní existují projekty, které, podaří-li se je prosadit, budou znamenat principiální zlepšení.

**Dámy a pánové, jsem přesvědčen, že naše fakulta pod vedením nového děkana bude i nadále dbát o vynikající vztahy s lékárníky a bude vychovávat odborníky, kteří budou dělat naší profesi jen čest. Samozřejmě, že budeme konfrontováni i s laickým a hokynářským přístupem k našemu oboru, ale musíme být optimisty a věřit, že současný neutěšený stav naše milovaná farmacie překoná. Věřím, že budeme i nadále vychovávat vynikající odborníky, a že fakulta bude i v dalších letech hájit zájmy poctivých lékárníků. Stejně, jako to dělala doposud. Přeji ti, Tomáši, hodně štěstí, hodně dobrých a správných rozhodnutí a nemohu zakončit jinak než: vivat crescat floreat
Facultas Pharmaceutica Reginae Gradecensis**

Prof. PharmDr. Alexandr Hrabálek, CSc.